

మహాతలు సమానత్వం - సాధుకారతకై

ఉద్యమించాలి

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మార్కిస్టు)

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కమిటీ

మహిళలు సమానత్వం - నాధికారత్వమేంచాలి

సమాజంలో సగభాగం, దేశ జనాభాలో సగభాగంగా వున్న మహిళలు నేడు ఇంటా, బయట అనేక రకాల సాంఘిక వివక్షతకు, శారీరక, మానసిక దాడులకు గురొతున్నారు. ఆర్థిక, రాజకీయ రంగాల్లో కూడా ఏరిని అణిచిపెట్టి వుంచే వైభారే సమాజంలో పాతుకుపోయింది. చెప్పుడానికి ఆదిశక్తి అంటారుగానీ ఆచరణలో మహిళ స్వతంత్రులు కాదని, బాల్యంలో తండ్రి, వివాహనంతరం భర్త, వృద్ధాప్యంలో కొడుకు సంరక్షణలో బిత్తకావ్యిందేనని మత గ్రంథాల ప్రచారం. భారత సమాజంలో పురుషాధిక్యత భావజాలంతో మహిళ అణచివేయబడుతున్నది. విద్య, ఉద్యోగాల్లో పురుషులకన్నా వెనుకబాటు, సమానవేతనాలకు వీరు దూరంగా, చివరికి ఏర్పాటు అత్యాచారాలు, హత్యలు నిత్యకృత్యంగా సాగుతున్నాయి. భారత రాజ్యంగం ప్రకారం పౌరులందరూ సమానమే. కానీ ఘ్యాడల్ భావజాలాలు సమాజంపై ఎక్కువ ప్రభావం వుండడం వల్లన మత ప్రచారకులే కాదు పాలకపాటీల రాజకీయ నాయకులు కూడా నిస్సిగ్గుగా ఆ భావాలనే ప్రచారం చేస్తున్నారు.

“నష్టి స్వాతంత్ర్యమర్హతి” అనే ధోరణి పై సమాజంలో తిరుగుబాటు రావాలి. పురుషుల్లోపాటు అన్ని రంగాల్లో రాణించగల సత్తా వుందని నేడు మహిళలు రుజువు చేసుకొంటున్నారు. ఈ పరిణామాన్ని స్వాగతించాలి. సమాజ సగభాగంగా ఉన్నావీరు ఉత్సత్తుత్తి ప్రక్రియ నుండి రాజకీయ స్థాయివరకు సమాన భాగస్వాములైతేనే దేశం ప్రగతి పథంలో పయనిస్తుందని సిపిఎం ప్రగాఢ విశ్వాసం. దీనికోసం సిపిఎం సంస్కరణోద్యమాల్ని మహిళా, ప్రజా ఉద్యమాల్ని నిర్మిస్తుంది; అనేక విధాలుగా దీనికి సాగే ప్రస్తావంలో పాల్గొంటుంది. మహిళలకు సమాన హక్కులు, భద్రత, సాధికారత్వమే విశాల ఉద్యమం

సాగాలని, ప్రజాతంత్ర వాదులు, అభ్యుదయవాదులు దీనిలో భాగస్ఫూములవ్వాలని సాదరంగా ఆపోనేస్తున్నాం.

విద్య

మహిళల అక్షరాస్యత మానవాభివృద్ధికి కీలకం. జాతీయ అక్షరాస్యత 82శాతం. మన రాష్ట్రంలో 67శాతం. అందులో మహిళా అక్షరాస్యత 59శాతమే. అక్షర క్రమంలో ముందున్నా అక్షరాస్యతలో మాత్రం అనేక చిన్న రాష్ట్రాలకన్నా చాలా వెనకబడి 28వ సైఫసంలో వున్నాం. 68సంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యానంతరం కూడా సంపూర్ణ అక్షరాస్యత పట్ల పాలకుల నిర్మక్కానికి అంకెలు అడ్డం పడతాయి.

బడి మానేస్తున్న ఆడపిల్లలు : స్వాళ్ళలో చేరుతున్న 100మంది పిల్లల్లో 5వ తరగతికి 69 మంది, 7వ తరగతికి 48మంది, 10వ తరగతికి 38 మంది మాత్రమే మిగులుతున్నారు. ఎన్సి, ఎస్టి పిల్లల్లో 50 శాతం పైన బడి మానేస్తున్నారు. ఎస్.టి. అమ్మాయిల్లో 72 శాతం, ఎస్.సి. అమ్మాయిలలో 68 శాతం మానేస్తున్నారు. అభివృద్ధి చెందిన జిల్లాలుగా చెప్పబడుతున్న గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాల్లో 41శాతం పైగా పిల్లలు బడి మానివేయడం ఆందోళనకరం. ఎన్సి అమ్మాయిలు ప్రాథమిక ఉన్నత స్థాయిలో 61 శాతం, ఎస్టి అమ్మాయిలు 78 శాతం బడి మానేస్తున్నారు. మైనార్టీ మహిళల్లో అక్షరాస్యత 36 శాతం మాత్రమే. గిరిజన ప్రాంతాలలో విద్య, ఆరోగ్యం, మాలిక సదుపాయాలు అత్యంత హీనంగా ఉన్నాయి. గిరిజనులు అత్యధిక శాతం ఉన్న విశాఖలో గిరిజన మహిళల అక్షరాస్యత 25శాతం మాత్రమే. గిరిజన సంక్షేమ హస్టల్స్, కస్తూర్మా విద్యాలయాలు, గిరిజన సంక్షేమ ప్రాథమిక పాఠశాలలు ఉన్నప్పటికీ చాలా చోట్ల టీచర్లు అందుబాటులో ఉండరు. హస్టల్స్లో పిల్లలకు సరైన పసతులు, రక్షణ కానీ లేదు. కొన్ని చోట్ల హస్టల్స్లో వార్డెస్సు కీచకులుగా మారి బాలికలపై అత్యాచారాలు చేయడం చూస్తున్నాం.

ఎందుకు బడి మానేయస్తున్నారు?

- 1. దారిద్ర్యం:** ఇంటి దగ్గర చిన్న పిల్లల ఆలనాపాలనా చూడడానికి, ఇంటిపని, వంటపని చేయడానికి బాలికలను చదువు మాన్చిస్తున్నారు. పట్టణ ప్రాంతాలలో కంటే

గ్రామీణప్రాంతాలలో ఇతర కులాల కంటే దళిత, గిరిజన బాలికల్లో చదువు మాన్సించడానికి ప్రధాన కారణం పేదరికమే. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 7శాతం మంది అనగా 13,63,339 మంది బాల కార్బ్రికులు ఉన్నారు. అత్యధికంగా బాలకార్బ్రికులు కలిగి ఉన్న రాష్ట్రాల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముందున్నది.

2. సామాజిక కారణాలు : 33 శాతం మంది తల్లిదండ్రులు ఆడపిల్లల చదువులు పెళ్ళికి సమస్యగా భావించి మధ్యలోనే మాన్సిస్తున్నారు.

3. కనీస పసతుల లేమి: ఇప్పటికీ తరగతి గదులు, సరిపడా టీచర్లు లేని సూళ్ళ సంఖ్య ఎక్కువే. ఉన్న సూళ్ళల్లో కూడా టాయిలెట్స్ సదుపాయం లేని సూళ్ళే ఎక్కువ. 89శాతం సూళ్ళల్లో ఆడపిల్లలకి ప్రత్యేక శానిటేషన్ సదుపాయాలు లేవు. ఆడపిల్లలు బడిమానివేయడానికి ఇదొక కారణం.

4. రవాణా సదుపాయాలు : సూళ్ళు, కాలేజీలకు వెళ్ళడానికి రవాణా సౌకర్యాలు తగినన్ని అందుబాటులో లేకపోవడంతో భద్రత రీత్యా తల్లిదండ్రులు పై చదువులకు ప్రోత్సహించడంలేదు.

5. భద్రత లేకపోవడం: సూళ్ళల్లోనూ, బయట పెరుగుతున్న అత్యాచారాలు, హాష్ట్షట్లో కూడా భద్రత లేనందున బడి మాన్సిస్తున్నారు. ఈ సమస్యలు పరిష్కరించకుండా మహిళల్లో విద్యుతాతం పెరగదు.

ఆడపిల్లల విద్యాధివ్యాధికి తీసుకోవల్సిన చర్యలు : కనీసం 10వ తరగతి వరకు ప్రతి ఆడపిల్ల చదువుకోవలసిన అవసరాన్ని, చదువుద్వారా వచ్చే సామాజిక ప్రయోజనాలను విస్తృతంగా ప్రచారం చేయాలి. సంపూర్ణ అక్షరాస్యతా సాధన మహిళల అక్షరాస్యత పెరగడానికి దోహదపడుతుంది. సూళ్లు అందుబాటులో వుండాలి. ప్రభుత్వ పారశాలల్లో విద్యా నాణ్యత పెంచాలి. 10వ తరగతి వరకు ఏకీకృతమైన సిలబన్, సూళ్ళు అవసరం. ఉపాధ్యాయులు కూడా సామాజిక బాధ్యతగా ఆడపిల్లల్లో విద్యా వికాసానికి తోడ్పడాలి. బాల కార్బ్రిక వ్యవస్థని సంపూర్ణంగా నిషేధించాలి. స్థానాత్మకమైన చదువులు, ఆటపాటలు, సౌంస్కృతిక కార్బ్రూక్షమాలతో ఆత్మవిశ్వాసం పెంపొందేలా విద్యావిధానం, బోధన వుండాలి. ఉచిత రవాణా సదుపాయాలు కల్పించటం అత్యంత అవసరం. చదువుల్లో ఆడపిల్లల్ని

ప్రోత్సహించడానికి స్వాల్ఫార్మలు ఇవ్వాలి. మరుగుదొడ్డు, మంచినీరు మొదలగు సాకర్యాలు ప్రతి విద్యాలయంలో కల్పించాలి.

ఆరోగ్యం

పూర్తి ఆరోగ్యం అంటే స్ట్రీ శారీరక, మానసికబుద్ధి అన్నీ బాగుండటం, శక్తిపంతంగా ఉండటం. స్ట్రీ ఆరోగ్య ప్రభావం హిల్లలు, కుటుంబంపై ఎక్కువగా వుంటుంది. ఆడపిల్ల కడుపులో ఉన్నప్పటినుంచే వివక్ష మొదలవుతుంది. దేశ వ్యాప్తంగా 55.3 శాతం మహిళలు రక్తహీనతతో బాధపడుతున్నారు. మనరాష్ట్రంలో 62.9% మహిళలు రక్తహీనతతో ఉన్నారు. పాలిచే తల్లుల్లో 73% రక్తహీనత ఉంది. 43% బాలికలు పౌష్టికాహోర లోపంతో బాధపడుతున్నట్లు జాతీయ కుటుంబ సర్వోత్తమం తేల్చింది. వివిధ కమిటీల అంచనా మేరకు 40 నుండి 50% ప్రజలు పేదరికం కారణంగా పౌష్టికాహోర లోపంతో బాధపడుతున్నారు. పౌష్టికాహోరం లేని కారణంగా ప్రసవ సమయంలో బాలింతల మరణాలు సంభవిస్తున్నాయి. ఏడాదికి 75 లక్షల మంది నవ శిశువులు భారతదేశంలో తక్కువ బరువుతో జన్మిస్తున్నారు. వయసుకు తగిన ఎత్తు, బరువు లేకపోవటం పౌష్టికాహోర లోపమే.

స్ట్రీలలో పౌష్టికాహోరలో పానికి పెరిగే ధరలు ప్రధాన కారణం. ఆహార ధరలు, త్రవ్యోల్వాణంపై - ఆసియా అభివృద్ధి నివేదికలో 10% ఆహార వస్తువుల ధరలు పెరిగితే మనదేశంలో 3 కోట్ల మంది అదనంగా దారిద్ర్యంలోకి నెఱ్చబడ్డారని దీనితో ఏరు మరింతగా పౌష్టికాహోరలేఖికి గురవుతున్నారు. అంధ్రప్రదేశ్లో బి.ఎమ్.ఐ 20.9 గా ఉన్నది. 49% మహిళలు 18.5 బి.ఎమ్.ఐ కంటే తక్కువగా ఉన్నారు. కేరళ, తమిళనాడులో మనకంటే మహిళల ఆరోగ్య స్థితి మెరుగుగా ఉన్నది. దీనికి కారణం పౌష్టికాహోర లభ్యత, ప్రాధమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల అందుబాటు మన కంటే మెరగ్గా ఉండటమే. శిశుమరణాలు కూడా మన రాష్ట్రంలో ఆధికంగానే ఉన్నాయి. ప్రతి వెయ్యమందికి 49 మంది చిన్నారులు మరణిస్తున్నారు. దీనిని 30కి తగ్గించేందుకు చర్చలు తీసుకుంటున్నామన్నా ఆచరణలో తీసుకొనే చర్చలు లేకపోవడంతో రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో వెయ్యికి 50 మంది శిశు వులు చనిపోతున్నట్లు వివిధ సంస్థల నిర్ధారణ. కేరళలో ఈ సంఖ్య ఆరు మాత్రమే!

ఆడపిల్లల పోషణ విషయంలో ఉన్న తీవ్రమైన వివక్షత, బాల్యవివాహాలు, స్త్రీల ఆరోగ్యం యొడల అత్రధ తదితర కారణాలతో 18 నుండి 30 సంవత్సరాల్లోపు మహిళలు ఎక్కువగా మరణాలకు గురవుతున్నారు. స్త్రీలకు వస్తున్న ఇతర జబ్బులకు సంబంధించి వైద్య సదుపాయాల కల్పన అత్యంత నామమాత్రంగా వుంది.

గిరిజన మహిళ : గిరిజనులు సుదూర ప్రాంతాలకు వెళ్లి రేప్నే తెచ్చుకోవలసివస్తుంది. మూడు నెలలకు ఒకసారి తెచ్చుకుంటున్న సందర్భాలు కూడా ఎక్కువే. గిరిజన మహిళల్లో నూటికి 95శాతం మంది పోషకాహారం లేక రక్తఫోనతతో రోగాల బారిన పడుతున్నారు. గతంలో గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఇస్తున్న హాష్టికాహారాన్ని కూడా ఇచ్చివల ఆపేశారు. విద్యుత్తోలేని గ్రామాలు, రోడ్లు లేని తండ్రాలు, మంచినీరు అందని గిరిజన గూడేలు అడుగడుగునా దర్శనమిస్తాయి. నాలుగు నుంచి ఐదు కిలో మీటర్లు దూరం వెళ్లి కొండల్లో వస్తున్న ఊటల నుంచి మంచినీరు తెచ్చుకోవాలి. వర్షా కాలంలో బురద నీటితో మలేరియా, టైఫాయిడ్, కలరా, డయేరియా వంటి రోగాలతో మహిళలు, పిల్లలు వందల సంఖ్యలో చనిపోతున్నారు. ప్రజల ఆరోగ్యం పాలకులకు పట్టదుగానీ ప్రగతి గురించిన కబుర్లకేమీకొడవుండదు.

ఇంటి చాకిరి పనికాదా?

ఉదయం లేచింది మొదలు రాత్రి పడుకునే వరకు ఇళ్ళలో మహిళలు చేసే పనికి ఏమాత్రం విలువ దక్కడం లేదు. రోజంతా రెక్కలు ముక్కలు చేసుకున్న ‘ఆమె ఏమీ పని చేయదు. ఇంటిలోనే ఉంటుంది’ అనే వెక్కిరింత వ్యాఖ్యలే వినపడతాయి. పట్టణాల్లో ఉద్యోగాలు చేసే మహిళలకు, పల్లెల్లో ఏదో ఒక పని చేసే మహిళలకూ ఇంటిపని భారం తప్పడం లేదు. ఇంటిపని మహిళల బాధ్యతే అన్న తరతరాల బూజు పట్టిన సాంప్రదాయమే దీనికి కారణం. 2011-12లో నేపనల్ శాంపిల్ సర్వే ఆర్గానిజేషన్ (ఎనెవెన్ఎస్ఎస్) చేసిన సర్వే ప్రకారం పట్టణ ప్రాంతాల్లో ఉద్యోగాలు, ఇతర ఉపాధి కార్యక్రమాలు చేస్తూ ఇంటిపని బరువు మోస్తున్న వారి సంఖ్య 64శాతం ఉంది. గ్రామిణ ప్రాంతాల్లో ఈ సంఖ్య 80శాతం ఉంది. సంస్కరణల ప్రభావం పెరిగే కొద్ది ఈ సంఖ్య మరింత పెరుగుతోంది. 2013-14 సంవత్సరానికి ముంబాయిలో ఒక స్వచ్ఛంద సంస్కరణ నిర్వహించిన సర్వేలో ఈ సంఖ్య

75 శాతానికి పెరిగింది. సర్వేలో పాల్గొన్న వారిలో దాదాపు అందరూ మరో ప్రత్యౌష్ణయం లేదని, పని భారం తగ్గించుకునే మార్గం ఏదైనా ఉంటే బాపుంటుండన్న స్త్రీల ఇంటిపనిని కూడా జాతీయాదాయంలో లెక్కించాలని మహిళా సంఘాలు డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. తగిన సంఖ్యలో పిల్లల సంరక్షణ కేంద్రాలు (క్రమ్యాలు), సామూహిక భోజనశాలలు, వృద్ధాప్య కేంద్రాల ఏర్పాటు వంటి చర్యలతో ఇంటి పనిభారం నుంచి స్త్రీలను కొంతైనా విముక్తి చేయవచ్చు. అయితే ఈ విషయాన్ని పాలకవర్గాలు ఏమాత్రం పట్టించుకోవగదా!

మహిళల పని - ఉపాధి - వివక్ష

వ్యవసాయ రంగంలోనే మహిళలు అత్యధిక శాతం పనిచేస్తున్నారు. కానీ పురుషులు పొందే వేతనంలో సగం మాత్రమే పీరికి డక్టర్లు. వ్యవసాయ రంగంలో కూడా యాంట్రీకరణ వల్ల పనులు తగ్గాయి. లక్ష్మలాది ఎకరాల పంటభూములను ఆడ్డోలుగా కార్బోరేట్ కంపెనీలకు ధారాదత్తం చేయడంతో సుదూర ప్రాంతాలకు వలసలు పెరిగాయి. భవన నిర్మాణ పనుల్లో, ఇంటి పనివారులుగా, హోకర్సుగా, పొపుఉడ్యోగులుగా విభిన్న పనులలో మహిళలు చేరుతున్నారు. నూతన ఆర్థిక విధానాల నేపథ్యంలో పెరుగుతున్న ధరలు, ఇర్చులతో మహిళలు కూడా చిన్నదైనా ఏదో ఒక పని చేయాల్సిన స్థితి అనివార్యమాతున్నది. అతి కొద్దిమంది మాత్రమే నిలకడైన ఉద్యోగాలు, తగిన ఆదాయం పొందగలుగుతున్నారు. మెజారిటీ మహిళలు ఇంటా, బయటా చాకిరీతో చాలీచాలని ఆదాయంతో నలిగిపోతున్నారు. ప్రభుత్వ రంగంలో ఉద్యోగభర్తి లేదు. చదువుకున్న అమ్మాయిలు కూడా కాంట్రాక్టు, జెట్సోర్స్‌ర్పింగ్ ఉద్యోగులుగా తక్కువ వేతనాలతో పని చేస్తున్నారు. ప్రయాచేటు యాజమాన్యాల దోషించి భిన్నంగా ఉండవలసిన ప్రభుత్వం స్థ్రి వర్రద పేరుతో ఆశా, అంగన్‌వాడి, మధ్యాప్నోజన తదితరులపై ఆదనపు పనిభారం మోపుతూ,

ఉద్యోగ భద్రత లేకుండా తక్కువ వేతనాల్లో దోషించి చేస్తున్నది. పెక్స్‌టెల్స్, గార్చెంట్స్, అగర్బత్తి వగైరా పరిశ్రమల్లోనూ, బీటీ, లేసు తదితర గృహ పరిశ్రమ కార్బుకులుగాను, రొయ్యలు, చేపలు ప్రాసెసింగ్ పరిశ్రమల్లో అనారోగ్యకర వాతావరణంలో పనిచేస్తూ విపరీతమైన శ్రేమ దోషించి గురవుతున్నారు. యునిసెఫ్ లెక్కల ప్రకారమే రెండువంతుల పని మహిళలు చేస్తున్నప్పటికీ, ఐదవ వంతు (20 ప్రైస్‌లు) ఆదాయాన్ని కూడా

పొందలేకపోతున్నారు. హీనమైన వేతనాలతో, ఆర్థిక సమానత అందని ద్రాక్షగా మారింది. ఇళ్ళల్లో పాచిపని చేసే మహిళల్ని ప్రభుత్వం కార్బూకులుగా గుర్తించి పని, వేతనాలు, సెలవులు నిర్జయించాలి. కానీ పాచిపనిని గుర్తించడం కానీ, వారిపేర్లు నమోదు చేయడం గాని, యజమానుల వేధింపుల నుండి రక్షణ కల్పించడం లేదు. గ్రామాలలో పని దొరకక పట్టణాలకు వస్తున్న వారికి దొరికేది పొచి పనులు మాత్రమే. ఏపని దొరకకపోవడంతో తిరుపతిలో క్షూరవృత్తిలో రిజమ్సేఫ్స్ కోసం పోరాడి సాధించుకొన్నారు. అక్కడ కూడా వారు అతి హీనమైన వేతనాలనే (నెలకు 2000 నుండి 3000) పొందుతున్నారు. మరగుదొఱ్ఱు శుభ్రం చేసే పనులకు కూడా పోటీపెరిగి పొర్ట్టోప్పెమ్ పని మాత్రమే దొరుకుతుంది. ఇదీ నేటి మహిళా ఉపాధి వేతనాలల్లో వివక్షత.

ప్రజా పంపిణీ తీరు

అంతర్జాతీయ ఆకలి సూచి ప్రకారం 199 దేశాలలో భారత దేశం 94వ స్థానంలో ఉంది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు భారీగా పెరుగుతున్నాయి. టీపిపి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత గత ప్రభుత్వం ఇచ్చిన తోమ్మిది రకాల వస్తువులను ప్రభుత్వం అటకెక్కించింది. రైల్వేచార్జీల పెంపుదల, పెట్రో, డీజిల్ ధరలపై నియంత్రణ ఎత్తివేయడం నిత్యావసర వస్తువుల పూచర్ ట్రేడింగ్ తదితర కారణాలతో ధరలు భారీగా పెరుగుతున్నాయి. 2008లో రూ. 22 ఉన్న కిలో బియ్యం ధర నేడు 50 రూపాయలు. అప్పట్లో లీటరు పాలు 20 ఇప్పుడు 50 రూపాయలు. నూనె ధర 80 నుండి 110కి చేరింది. పస్పులు, ఉప్పతోపాటు కూరగాయలు ఇతర నిత్యావసర ధరలదీ ఇదే బాట! ధరలను తగ్గించడానికి బదులుగా మోడి ప్రభుత్వం ఎర్పాటు చేసిన శాంతకుమార్ కమిటీ సిఫార్సులు ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థకు మరణ శాసనాన్ని లిఖించాయి. ప్రభుత్వం వ్యవసాయోత్పత్తులను రైతుల వద్ద ఎఫ్సిపి ద్వారా కొనుగోలు చేయడాన్ని తగ్గించి ప్రభుత్వ సేకరణను నిర్విర్యం చేయనుంది. ధరలు పెరిగినప్పుడు ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకొని ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా వస్తువులను సరఫరా చేయడానికి అనువుగా నిత్యావసరాలను సేకరించడంలేదు. ప్రయివేటు వ్యాపారుల దయాదాక్షిణ్యాలకు ప్రజల్ని బలిచేస్తున్నది. పూచర్ ట్రేడింగ్ వ్యాపారస్థలకు లాభాలు చేకూరుస్తుంది. గతంలో ఇచ్చిన 9రకాల నిత్యావసరాలను

ఎత్తివేసింది. జాతీయ ఆహార భద్రత చట్టం మేరకు ప్రతి కుటుంబానికి 35 కేజీల ఆహార ధాన్యాన్ని అందించాలి. కానీ తలకు 1 కేజీ మాత్రమే ఇస్తున్నది. 69శాతం మందికి మాత్రమే తెల్ల రేషన్కార్డులు ఉండాలనే కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశానుసారం రేషన్ కార్డులు తగ్గించడం, కొత్త కార్డులు ఇవ్వడానికి అంక్కలో ప్రజా పంపిణికి ప్రజల్ని దూరం చేస్తున్నది. నగదు బదీలికి సన్నాహేలు చేస్తుంది. 2009 -10 ఎన్వెన్వెన్ లెక్కల ప్రకారం పట్టణాలలో 70%, గ్రామాల్లో 76% ప్రజలు అవసరమైన ఆహారాన్ని తీసుకోలేకపోతున్నారు. మరోవైపు రాష్ట్రంలో ఇ-పాస్ విధానాన్ని అమలుచేయడం ద్వారా లక్షల మంది రేషన్ కోల్పోతున్నారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 100 పాపుల్లో నెలకు 10వేలమంది కార్బూదారులు రేషన్ తీసుకోలేకపోయారు. ఇ-పాస్ పద్ధతిలో 974కోట్లు సబ్సిడీ తగ్గించుకోవచ్చుననేది ప్రభుత్వ ఎత్తుగడ. సార్వజనిన ప్రజా పంపిణి వ్యవస్థ ద్వారా నిత్యావసర వస్తువులను ప్రభుత్వమే నేరుగా సరఫరా చేస్తే ప్రజలకు పోషకాహారం దొరుకుతుంది. పోషకాహారం లోపానికి మొదట బలయ్యేది మహిళే. మహిళోద్ధరణ గురించే నీతులు చెప్పే పాలకులు ప్రజా పంపిణి వ్యవస్థని పట్టిప్ప పరుస్తారా?

మహిళలు - బడ్జెట్ కేటాయింపులు

మహిళల సమానతను సాధించేదానిలో కేంద్ర, రాష్ట్ర బడ్జెట్లు చాలా కీలక పాత్ర నిర్వహిస్తాయని బీజింగ్ ప్రమంచ మహిళా సంఘు మరియు యునెస్కోలు తీర్మానించాయి. సామాజిక వివక్షతకు, ఆర్థిక అసమానతకు గురవుతున్న మహిళలు సమాన అవకాశాలు పొందేందుకు జండర్ బడ్జెట్సు రూపొందించాలని నిర్ణయించాయి. ఆమేరకు భారత ప్రభుత్వం సంతకం చేసినా ఆచరణలో కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు జండర్ బడ్జెట్సు రూపొందించడంలో వైఫల్యం చెందాయి. 75% మంది మహిళలు పేదరికంలో మగ్గుతున్నారని అనేక సర్వేలు చెప్పాయి. గత నెలలో విడుదలైన సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే 92% మంది ప్రజలు కనీస ఆదాయం పొందలేని స్థితిలో వున్నారని వెల్లడించింది.

జ్ఞాన వర్ష కమీషన్ హింసను అరికట్టేందుకు దానిని బహుముఖంగా ఎడుర్కొనాలని సూచించింది. సున్నితత్వంతో కూడిన, స్పృందించ గలిగిన పోలీసు యంత్రాగాన్ని రూపొందించాలని, వారికి అందుకవసరమైన శిక్షణ ఇవ్వాలని, మహిళలు పనిచేసే చోట

భద్రత కల్పించాలని, చౌకగా సురక్షిత ప్రయాణ సాధనాలు ఏర్పాటు చేయాలని, అత్యాచార బాధితులకు సత్వర ఆర్థిక సహాయం, ఆశ్రయం కల్పించే వసతి కేంద్రాలు, చట్టాలను స్వస్తమంగా అమలు చేయటం, కేసులను సత్వరం పరిష్కరించటం వంటి అనేక చర్యలను వర్ష కమిషన్ సూచించింది. వీటిని అమలు చేయాలంటే ఆర్థిక వసరులు అవసరం.

కానీ మొత్తం కేంద్ర బడ్జెట్లో మహిళల కోసం కేటాయించినది 0.02% మాత్రమే. నిర్భయ ఉదంతం తరువాత బాధిత మహిళలకు అన్ని సేవలూ ఒకచోటే అందించాలని చేసిన సూచన మేరకు “వనస్పావ్ లైసిస్ సెంటర్లు” ఏర్పాటుయ్యాయి. కానీ ప్రస్తుతం మోడీ ప్రభుత్వం బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయకపోవడంతో ఈ కేంద్రాలు మూతపడ్డాయి. గృహ హింస చట్టం అమలుకు నయాపైసా కూడా కేటాయించలేదు. పని ప్రదేశాల్లో లైంగిక వేధింపుల నిరోధక చట్టం, లైంగిక వేధింపుల నుండి బాలల సంరక్షణ చట్టం, వరకట్ట నిపేద చట్టం తదితర చట్టాల అమలుకు యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయలేదు. అందుకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేవు. యాసిడ్ దాడులకు గురయిన మహిళలకు సంక్లేషించిని ఏర్పాటు చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కానీ బడ్జెట్లో దాని ఊనే లేదు.

పేదరికంలో ఉన్న ప్రజల్ని ముఖ్యంగా మహిళల్ని ఆదుకోవడానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు వాటిని ఖర్చుచేయడం కీలకపూత వహిస్తుంది. కానీ మోడీ ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో సంక్లేషానికి తీవ్ర కోత విధించింది. గతంలో మహిళా పథకాలకు రూ. 1లక్ష కోట్లు కేటాయిస్తే ఈ సారి రూ. 79,259కోట్లు కేటాయించారు. మహిళా, శిశు సంక్లేషానికి రూ. 21,193 కోట్లు నుండి రూ. 10,382 కోట్లకు కుదించింది. అంగన్వాహీ తదితర కేంద్రాలకు ఐ.సి.డి.యస్. ద్వారా ఇచ్చే నిధుల్ని రూ. 18,391కోట్లు నుండి రూ. 8,754కోట్లు, సబల పథకానికి రూ. 700 కోట్లు నుండి 10 కోట్లకు తగ్గించింది. ఇదీ ఆచరణలో మోడీగారి “బేటి బచావో” - బేటి పదావో” (కూతుర్లు రక్షించండి - కూతుర్లు చదివించండి) తీరు.

మహిళల అభివృద్ధికి సంబంధించి వివిధ పథకాలపై ఇలా ప్రత్యక్షంగా కోతలు విధించిన ప్రభుత్వం పరోక్షంగా కూడా భారీగా నిధులు తగ్గించింది. కేంద్రం నుండి రాష్ట్రాలకు వచ్చే వాటా రూ. 3,29,712 కోట్లు నుండి రూ. 1,95,778 కోట్లకు తగ్గిపోయింది.

రాష్ట్రాలు అమలు చేసే పలు పథకాలపై దీని ప్రభావం పడనుంది. సాంఘిక సంక్షేమ బడ్జెట్ గతం కంటె 140 లక్షల కోట్ల రూపాయలు తగ్గించింది. ఆరోగ్య రంగంలో వేల కోట్లు, మద్యాహ్న భోజన పథకంలో రూ. 5,440 కోట్లు, సర్వశిక్షా అభయాన్స్‌లో 9వేల కోట్లు, భారీగా ప్రచారం చేస్తున్న స్వచ్ఛభారత్ కార్యక్రమానికి రూ. 5,764 కోట్లు తగ్గించింది. గ్రామీణాభివృద్ధికి 10 వేల కోట్లు కోత పెట్టడం ఎస్.సి., ఎస్సటి సబ్ ప్లాన్‌లో 20 వేల కోట్లు తగ్గించడం కూడా మహిళల అభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపనుంది. ఆహార సబ్సిడీ అవసరాలు పెరిగినా కేటాయింపులు పెరగలేదు. ఇవి కాక అనేక సీములు రద్దుచేశారు. మహిళలకు వ్యవసాయంలేని రోజుల్లో కొద్ది రోజులప్పాటైనా ఉపాధి కల్పిస్తున్న రేగా'చట్టంలో కేంద్రం 12 వేల కోట్లు కోత విధించింది. నిర్వయ నిధి కింద 3 వేల కోట్లు కేటాయించినపుటికి దాన్ని ఉపయోగించుకోవడానికి అవసరమైన నిబంధనలు రూపొందించలేదు. వివిధ రంగాలలో బడ్జెట్‌ను తగ్గించటం ద్వారా మహిళలై మరింత భారం మోపడానికి ఈ బడ్జెట్ కారణమవుతుంది.

రాష్ట్రంలో ఇలా ...!

కేంద్ర ప్రభుత్వం బాటలోనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ నడుస్తోంది. రాష్ట్రంలో 'అన్నా కేంటిన్' లు పెట్టి తక్కువ ఖర్చుతో భోజనం ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రకటించినా దానికి బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేవు. ఆహార భద్రతా చట్టం అమలుకు కనీసం 3,631 కోట్లు అవసరం. కానీ కేటాయించింది 2,318 కోట్లు మాత్రమే. ఎస్సి, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్‌కు కోత పెట్టారు. బడ్జెట్ కేటాయింపులను ఖర్చు చేసేటపుడు మరింత కోత విధిస్తున్నారు.

92% మహిళలు అసంఘటిత రంగంలో పనిచేస్తున్నారు. వారి సంక్షేమానికి కేటాయింపులు లేవు. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థలో 50% రిజర్వేషన్లు మహిళలకు కల్పించారు. కానీ ఎన్నికెన మహిళా ప్రతినిధిలు తమ పనులు నిర్వహించేందుకు అవసరమైన శిక్షణ, ప్రయాణ ఖర్చులు, సమావేశాలకు హోజ్సైనందుకు అలవేస్తులు, గౌరవ వేతనాలు తదితర కేటాయింపులు లేవు. పురుషుల మీద ఆధారపడకుండా వ్యవహారించాల్సిన మహిళా నేతలు ప్రభుత్వమైంచారి వలన స్వతంత్రంగా వ్యవహారించే అవకాశం కోల్పోతున్నారు.

అసమాన స్థితి నుండి సమాన స్థితిని అందుకోవడానికి తగిన ప్రణాళికలు, బడ్జెట్ లేకపోతే మహిళోద్దరణ, సాధికారత సాధ్యమేనా?

డ్యూక్టా గ్రూపులు - బుణమాఫీ

మహిళా సాధికారతకు చిహ్నంగా చూపేడుతున్న స్వయం సహాయక సంఘాలు సమస్యల వలయంలో ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో 6,57,538 గ్రూపులు ఉన్నాయి. 69,84,569 మంది సభ్యులు వున్నారు. సభ్యుల బకాయి మొత్తం 14,699 కోట్లు . ఎన్నికల సమయంలో రుణమాఫీ ప్రకటనతో గ్రూపులన్నీ కీస్తిలు కట్టటం మానేశాయి. దాంతో అన్ని గ్రూపులు పెనాల్టీతో కీస్తిలు చెల్లించవలసి వచ్చింది. ప్రయివేటు వ్యాపారులనుండి అదనపు వడ్డీలు కూడా తెచ్చి పొదుపు గ్రూపుల అప్పులు తీర్చటం మొదలు పెట్టారు. ఇప్పటికీ గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో నిరుపేదలుగా ఉన్న కొన్ని ఎన్సి, ఎన్సి గ్రూపులు తిరిగి చెల్లించలేకపోయారు.

ప్రభుత్వం గ్రూపునకు లక్ష రూపాయలు మాత్రమే మాఫీ చేస్తామని సంపూర్ణ రుణమాఫీ హామీ నుండి వెనకడుగు వేసింది. ఇప్పుడు మొదటి విడత మనిషికి 3వేలు మాత్రమే జమ చేస్తామని, అదికూడా పెట్టుబడి ఖాతాలో మాత్రమేనని రుణమాఫీ కాదని పిల్లి మొగ్గ వేసింది. డ్యూక్టా మహిళల రుణమాఫీ ఇట్లా కథ కంచికి చేరుస్తున్నది. ఆధార్ లింకు పెట్టినందువలన అనేక గ్రూపులు ప్రభుత్వం ఇస్తున్న ఆ కొద్దిపాటి మొత్తాన్ని కూడా పొందలేకపోతున్నాయి. ఉదా:- గుంటూరులోని హనుమయ్య నగర్లో ఒక సమాఖ్యలోని 16 గ్రూపులకు గాను 8 గ్రూపులకు అసలు ఆధార్ అనుసంధానమే అవలేదు. ఆధార్ అనుసంధానమైన 8 గ్రూపులలోని 80 మంది సభ్యులకుగాను 52 మంది మాత్రమే ఆధార్ లింక్ పొందగలిగారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 3వేల రూపాయల చౌపున జమ చేసేందుకు ప్రభుత్వం గత జూన్ 2వ తేదీన 2,660 కోట్లు విడుదల చేసినట్లు ప్రకటించింది. అది ఇంకా గ్రూపులకు చేరలేదు. 2014 ఫిబ్రవరి నుండి అయినా వడ్డీ కింద 1310 కోట్లు విడుదల చేస్తామని చెప్పారు. కానీ ఇంకా విడుదల కాలేదు. డ్యూక్టా గ్రూపులకు సంబంధించి నెలవారీ

కిస్తిలను గతంలో క్రమబద్ధంగా చెల్లిస్తున్నందున బ్యాంకులలో ఎన్పివీ 2.8 % ఉండేది. గత సంవత్సర కాలంగా డ్యూక్స్ చెల్లింపులు ఆగిపోగా ఎన్పివీ 8 శాతానికి పెరిగింది.

అమలు చేయలేని వాగ్దానాలు ఎవరిమృన్మారని మహిళలు ప్రశ్నిస్తున్నారు. రుణమాఫీ హోమీతో గ్రూపులు డిఫోల్ట్ అయినందున వడ్డి రాయితీ కోల్పోయారు. ఇది సుమారుగా 2 వేల కోట్ల రూపాయలు. అభయహస్తం పథకం కింద 27 కోట్ల రూపాయలు డ్యూక్స్ మహిళలు ప్రభుత్వానికి చెల్లించారు. 60 సంవత్సరాలు నిండిన వారికి నెలకు 500 రూపాయలు అభయహస్తం పెస్సన్ అందచేస్తామన్నారు. ఇప్పుడు డబ్బులు చెల్లించిన డ్యూక్స్ మహిళలకు చెల్లించవలసిన 500రూాలకు ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాల్సి వుంది. విలేజీ ఆర్డనేజర్స్, యానిమేటర్స్కు ప్రభుత్వం జీతాలు చెల్లించవనందున డ్యూక్స్ గ్రూపు మహిళలు గ్రూపు పరిధిలో జరిగే లావాదేవీలలో కమిషన్లు ఇష్టవలసి వస్తోంది. డ్యూక్స్ బజార్లు పెట్టి మహిళలు తయారుచేసే వస్తువులకు అమ్మకాలు పెంచుతామని, పారిశ్రామికవెత్తలుగా మారుస్తామని చేసిన వాగ్దానాలు కాగితాలకే పరిమితమయ్యాయి. జినశ్రీ భీమాయోజన తదితర ఇన్సూరెన్స్ స్క్రీములలో డబ్బులు కట్టించుకుంటున్నారు. కానీ పిల్లల స్టూలర్సిషన్లు అందరికీ అందరేదు. చనిపోయినప్పుడు కూడా కొద్దిమందికి మాత్రమే భీమా డబ్బులు అందుతున్నాయి. లోన్స్ ఇచ్చినప్పుడు బ్యాంకువారు డిపాజిట్లు బలవంతంగా కట్టించుకుంటున్నారు. కొన్సిచోట్ల ఇన్సూరెన్స్ పాలసీలు కూడా చేయించుతున్నారు. పొదుపు చేసుకుంటున్న డబ్బులు గ్రూపు అవసరాలకు ద్రా చేయకుండా ఆంక్షలు విధిస్తున్నారు. అవినీతి మూలంగా నిరక్షరాస్యులైన పొదుపు మహిళలు సష్టుపోతున్నారు. విద్యార్థినులకు సైకిళ్ళు ఇస్తామని, మహిళల రక్షణ కొరకు టోల్ ట్రీ సెంబర్ ఏర్పాటు చేస్తామని, ప్రతి పోలీస్ స్టేషన్లో మహిళా అధికారిని నియామకం చేస్తామని, ధరలు తగ్గుదలకు చర్చలు తీసుకుంటామని, చౌకగా మంచినీళ్ళ అందిస్తామని, అంగన్వాఢి కార్యకర్తలకు జీతాలు పెంచుతామని మరింకెన్నే వాగ్దానాలు భారీగా చేసింది. బడ్జెట్ కేటాయింపులు మాత్రం లేవు. ఆచరణలో ఇవేవి అమలు జరపడంలేదు. బాబు మార్కు మహిళోద్ధరణ అంటే ఇదే!

అవినీతి: 2014వ సంాలో తిరుపతిలో ఐద్వ్యా నిర్వహించిన సర్వోలో అవినీతి కథలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. తిరుపతిలోని టిఎమ్సి కాలనీలో వున్న 15 ఎన్సె (యానాది) డ్యూక్స్ గ్రూపుల డబ్బు 27 లక్షలు రాధా అనే ఆర్టిస్ స్టోర్స్ చేసింది. ఇలాంటివే మరికొన్ని కాలనీల్లో కూడా వెలుగులోకి వచ్చాయి. సాక్షాత్కు ముఖ్యమంత్రి గారి ఇలాక కుప్పంలో ఒక బ్యాంకు మేనేజర్ 13 గ్రామాల్నోని సభ్యుల పేర్లతో 57 లక్షల రూపాయలు ద్రా చేసి దిగమింగాడు. ఈ అవినీతికి ఐకెపి, మెప్పు అధికారుల తోడ్వాటు వుంది. దీనిపై చర్చలేవి?

స్వయం సహయం ఎక్కడ? : ప్రతి స్వయం సహయక గ్రూపు రిజిస్టర్ కాబడింది. ఇవి స్వయం సహయ సంఘాలుగా వారి నిర్దిశ్యాలు వారు తీసుకుని పనిచేయాలని చట్టంలో పేర్కొనబడింది. ప్రభుత్వ అధికారులు వారికి సహయకారులుగా మాత్రమే ఉండాలి. కానీ సమాఖ్య ఎన్నికల నుండి ప్రతి కార్యక్రమము అధికారుల కనుస్నులలోనూ, అధికారి పార్టీ ప్రయోజనాల మేరకే జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్రంలో ఇసుక క్వారీలను డ్యూక్స్ మహిళలకు అప్పజెబుతూ జివో జారీ చేసింది. క్వారీలలో వచ్చే ఆదాయంలో 25శాతం ఆదాయాన్ని ఆ గ్రామంలో డ్యూక్స్ మహిళలకు చెల్లించాలి. కానీ వారికి చెల్లించాలిన బకాయలు చెల్లించకపోగా అడిగిన వారిపై అధికార ఇసుక మాఫియా దాడులు చేస్తుంది. డ్యూక్స్ గ్రూపుల మాటున టిడిపి నేతలే క్వారీలను నడిపిస్తున్నారన్నది సగ్గు సత్యం.

మద్యాన్ని నియంత్రించాలి

మహిళల కస్టిఱు తూడుస్తే, బెల్లుపోపులను రద్దు చేస్తున్నాడు చంద్రబాబు. కానీ మందు బాబులకు ఏ కొరతా రానివ్వకుండా షాపింగ్ మాల్స్‌లో సైతం అమృకాలకు అనుమతిచ్చాడు. టెట్రా పాక్ల డ్యూరా నులభంగా అన్ని చోట్లూ అందేలా మందుగాళ్ళకు అవకాశం ఇచ్చారు. మిని డిస్ట్రిబ్యూటరీల ఏర్పాటుకు ప్రభుత్వం అనుమతించింది. గత సంవత్సరం 11,488కోట్ల రూపాయల ఆదాయం రాగా ఈ సంవత్సరం 15వేల కోట్ల ఆదాయం కోసం ప్రభుత్వం ప్రణాళికలు రూపొందించింది. అధికారికంగా గత సంవత్సరం 4,380షాపులకు లైసెన్సులిచ్చానా 3,029 షాపులు మాత్రమే నడిచాయి. ఈ సంవత్సరం గతంలో ఇచ్చిన అన్ని షాపులకూ లైసెన్సులిస్తూ అదనంగా షాపింగ్ మాల్స్‌లో కూడా

అనుమతిని మంజూరు చేయడం ప్రభుత్వ నిజస్వరూపానికి అద్దం పడుతుంది. ఖజానా నింపుకునే ధ్యాసు తప్ప ప్రజల ఆరోగ్యం, సామాజిక, నైతిక రుగ్సుతలు ప్రభుత్వానికి పట్టలేదు. జాతీయ కుటుంబ ఆరోగ్య సర్వే ప్రకారం 32% మంది పురుషులు మద్యానికి బాసిసులయ్యారు. 1980నాటికి తాగుడు ప్రారంభించేవారి వయస్సు 28 ఏళ్ళు కాగా ఇప్పుడది పాలకుల పుణ్యమా అని 18ఏళ్ళకు తగ్గింది. మద్యం ఆదాయంలో 65% వాటా నిరుపేద కుటుంబాలవారిదే. మహిళలపై నిత్యం జరుగుతున్న గృహ హింస, వరకట్ట హత్యలు, లైంగిక నేరాలు యాక్షిడెంట్లకు ఒక ముఖ్యమైన కారణం మద్యపాశనమే. పేదల కూలి డబ్బులు మందుకొట్టకు చేరుతున్నాయి. మహిళల కష్టంతోనే పిల్లల చదువులు, కుటుంబాలు నడుస్తున్నాయి. కృష్ణాజిల్లా వేర్మహ్యదేటలో 200మందికి పైగా మహిళలు ముపై సంవత్సరాల వయసు లోపలే వితంతువులయ్యారు. “రూపాయి బియ్యం అవసరంలేదు. మద్యం లేకుండా చెయ్యండి” అని మహిళలు వేడుకుంటున్నారు.

మద్య నియంత్రణ చట్టం ప్రకారం మద్యపాశనంవల్ల జరిగే నష్టాలపై విశ్వత ప్రచారం చేస్తామన్న ప్రభుత్వం అందుకోసం కేటాయించిన డబ్బును మాత్రం ఉపయోగించడం లేదు. జిల్లాకొక ‘డి’ఎడిక్షన్ కేంద్రం పెట్టాలని కూడా చట్టంలో ఉంది. అది కూడా ఆచరణకు నోచుకోవడంలేదు. గతంలో మద్య నిపేదానికి ముందు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వారానికి ఒకరోజు ‘డ్రైడ్’ (మందు లేని రోజు) అమలయ్యేది. అలాగే పొపుల నిర్వహణకు కూడా అనేక నిబంధనలుండేవి. బడి, గుడి, జనం రద్ది ఉన్నచోట, పైవేల ప్రక్కన పొపులు పెట్టరాదని, నియమిత వేళలు పాటించాలనుండేది. ఈ నియమాలను ఏ ఒక్కటీ పాటించడంలేదు. పైగా ప్రభుత్వం ఎక్స్పౌర్స్ అధికారులకు అమృకాలకు టార్గెట్ విధించి నిబంధనలకు విరుద్ధంగానైనా అమృమని ప్రోత్సహిస్తుంది. వారిచేతనే అమృస్తున్నది. ప్రజల ఆరోగ్యం మీద, కుటుంబ వీడునతో ప్రభుత్వమూ, మద్యం వ్యాపారులు, మద్యం ఉత్సుక్తిారులు పొందుతున్న వేలకోట్ల రూపాయలు సామాన్యం రెక్కల కష్టమే. మద్యాన్ని ఒక ప్రధాన ఆదాయ వనరుగా చూస్తున్న ప్రభుత్వం ప్రజా వ్యతిరేక ప్రభుత్వం అవుతుందేగానీ ప్రజా క్లేమం కోరే ప్రభుత్వం కాదు. మద్యాన్ని నియంత్రించగలిగేది ప్రజా ఒత్తిడి మినహ మరో

మర్గం లేదు. అనేక చోట్ల మహిళలు తమంత తామే ఉద్యమించి పొపలు పెట్టడాన్ని నిరోధిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం మద్య వ్యతిరేక ప్రచారానికి పూనుకొనేలా ఉద్యమించాలి. చట్టంలోని నిబంధనలను ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి. క్రమంగా మద్యాన్ని నియంత్రించాలని ప్రజలు పోరాదాలి.

శ్రీలష్టపై హింస

బలవంతుడు, రక్కకుడు, సంపాదనపరుడు, తెలివైనవాడు, విశాలమృదయుడు, ఉత్తముడు, పున్యమనరకం నుండి తప్పించేవాడు పురుషుడే అన్న విశ్వాసం సమాజంలో పాతుకుపోయింది. శ్రీలు పురుషుల కోసమే సృష్టింపబడ్డారని, మత ధర్మాల పేరుతో సమాజాన్ని నమ్మించారు. మేలి ముసుగుల్లో, బురభాల్లో శ్రీని దాచే ప్రయత్నం ఇప్పటికి సాగుతూనే ఉంది. అనాదిగా సాగిన ఈ దురాచారాలను సంస్కరణోద్యమం, స్వాతంత్ర ఉద్యమం సహార్థ చేసింది. శ్రీలకు కూడా విద్య అవసరమని, సామాజిక కార్యక్రమాల్లో భాగస్వామి కావాలని, బాల్య వివాహాలు తగవని, సమాన ఆస్తిహక్కు చట్టాలు కావాలని ఎన్నో ఉద్యమాలు సాగాయి. ఘలితంగా భారత రాజ్యంగం సమానహక్కులు కల్పించింది. సమానత సౌధనకు అవసరమైన అనేక చట్టాలు రూపొందాయి. కానీ, నేడు స్వాతంత్రోద్యమ సంప్రదాయాలు వెనుకపట్టు పట్టాయి. గత కాలపు మూడ విశ్వాసాలే ప్రశ్నించరానివిగా మళ్ళీ ముందుకు వచ్చాయి. బిజెపి.ఆర్ఎస్ఎస్ శక్తులు అధికారంలోకి రావడంతో మహిళలకు ప్రమాదం ముంచుకొచ్చింది.

ఇంట్లో ఆడవాళ్లపై పెత్తనం, ఆడపిల్లలపై వివక్ష ఆస్తులకు మగపిల్లలే వారసులు కావడం, కట్టాలకు హక్కుదారులు కావడం తదితర ఆధిపత్య భావజాలం, వివక్కా పూరిత విశ్వాసాలు ఆచరణలో యాసింద దాడులకు, అత్యాచారాలకు పునాదులవుతున్నాయి. మహిళలపై నేరాల్లో దేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ స్థానంలో ఉంది. నేర పరిశోధనా విభాగం లెక్కల ప్రకారం 98 శాతం మహిళలపై అఫూయిత్యాలు తెలిసిన వారే పొల్పుడుతున్నారు. 2012లో దేశంలో నమోదైన మొత్తం కేసులు, 2,44,290 ఆంధ్రప్రదేశ్లో నమోదైన కేసులు, 36,622 (12.6శాతం) దేశంలోనే అత్యధిక క్రైమరేట్ ఉన్న నగరం విజయవాడ. సైబర్ నేరాలు 2013 : 306, 2014 : 410.

మన రాష్ట్రంలో ముసునూరు తహసీల్డార్ వనజాక్షిని జూట్టుపట్టి ఈచ్ఛించిన ఇసుక మాఖియా నేత, తెలుగుదేశం శాసనసభ సభ్యుడు చింతమనేని ప్రభాకర్. ఏలూరులో పసిపాపపై అత్యాచారం, హత్య. విజయవాడలో మైనర్ బాలికను నమ్మించి గ్యాంగ్‌రేవ్ చేసిన యువకులు. వైదురాబాదులో అక్కాచెల్లెళ్ళను హతమార్చిన ప్రేమాన్మాది. రంగారెడ్డిలో కన్నకుతురుపైన అత్యాచారం. తిరుపతిలో విడాకులు తీసుకొని బ్రతుకుతున్న లెక్కర్‌పై మాజీభర్త యాసిడ్ దాడి. గ్యాంగ్‌రేవ్ నిందితులను శిక్షించాలని కోరిన సునీతాకృష్ణన్ పై దాడికి దిగిన వైపం. ఇలా అడుగుగునూ ప్రతి గంట, ప్రతి రోజు ఏదో మూల మహిళలపై హింస, అత్యాచారాలు.

బాలికలపై లైంగిక దాడుల్లో 336 శాతం పెరిగాయి. డిల్లీలో ప్రతిరోజు అపహరణకు గురవుతున్న 10 మంది మహిళలు. 5గురిపై అత్యాచారం. దేశంలో ప్రతి పావుగంటకూ ఒక మహిళ వేధింపులకు బలవుతోంది. ప్రతిరోజు 92 మందిపై అత్యాచారాలు నమోదువుతున్నాయి.

ఈ నేరాలు చేస్తున్న వారిలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య కూడా గణియంగా ఉంది. అత్యాచార బాధితుల తరఫున అండగా నిలబడి పోరాదుతున్న సునీతా కృష్ణన్ వాస్తవంగా జరుగుతున్న 20 ఘటనల్లో ఒకటి మాత్రమే నమోదువుతున్నాయని చెప్పారు.

ఈ పరిస్థితి నుండి బయటపడేందుకు మహిళా చట్టాలను పట్టిపుంగా అమలు చేసేందుకు ప్రభుత్వం చిత్రపుధీతో పూనుకోవాలి. స్త్రీలపై జరుగుతున్న నేరాలను త్వరగా విచారించేందుకు తగు ఏర్పాట్లు చేయాలి. బాధిత మహిళలను అన్నివిధాలా ఆదుకొని గౌరవంగా బ్రతికే అవకాశాలు కల్పించాలి. పనిచేసేచోట భద్రత కల్పించాలి. పార్యాంశాలలో స్త్రీలు, పురుష సమానతను పెంచే అంశాలను పొందుపరచాలి. స్త్రీలను అవమానించే అశీల, అసభ్య చిత్రాలను, సంస్కృతిని అప్పుకోవాలి. కార్యాలయాల్లో, పని ప్రదేశాల్లో స్త్రీలకు ఇఖ్యందిపరిచే, కించపరిచే వాతావరణాన్ని, పద్ధతులను మార్చాలి. సుఖీంకోర్చు ఆదేశాల మేరకు లైంగిక వేధింపుల వ్యతిరేక కనిటీలను అన్నిచోట్ల ఏర్పాటు చేయాలి. కటుంబంలోను, సమాజంలోను ప్రజాస్వామిక సంబంధాలను పెంపొందించాలి.

స్త్రీలు సామాజిక ఉత్పత్తిలో సంపూర్ణ భాగస్వాములయ్యందుకు కావలిన అన్ని చర్యలను ప్రభుత్వాలు చేపట్టాలని డిమాండ్ చేయాలి.

సహస్రాభాలుగా జీతం అవసరం లేని జీవితకాలపు కట్టబానిసలా, వారసులను కనిచ్చే యంత్రంలా పడిపున్న స్త్రీ ఆధునిక సమాజం అందించిన అవకాశాలను ఉపయోగించుకని సూటిగా తలెత్తి చూడటం ప్రారంభమైంది. చదువులే వద్దన్న స్థితి నుండి పోటీ పరీక్షల్లో ఆడపిల్లలు ముందంజలో ఉండటం చూస్తున్నారు. మగవాళ్ళకే ప్రత్యేకమనుకనే అన్ని రంగాల్లోనూ (క్రెచ్చు, విమాన చొదకులుగా కూడా) మహిళలు రాణించుతున్నారు. ఆత్మవిశ్వాసంతో అడుగులు వేయడాన్ని, సాధిస్తున్న విజయాలను ఆహ్వానించాలి.

స్త్రీలపై ఇంటా, బయటా జరుగుతున్న హింసను అరికట్టేందుకు మూలాలపై పోరాదాలి. నేడు పాలక వర్గాలుగా మారిన మితవాద శక్తుల సైద్ధాంతిక అవగాహనను, దానితో వస్తున్న ఆచరణను తిప్పికొట్టాలి. దానికి సమాజం మేలుకోరే పురుషులు, స్త్రీలు సంయుక్తంగా దీనిపై పోరాదాలి.

మహిళలపై బిజెపి దాడి

‘మహిళలు పదిమంది పిల్లల్ని కనాలి’...అంటూ సాధ్య సాచి చెప్పిన మాటలను బిజెపి ఎంపి సాక్షి మహారాజ్ నుండి రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు వరకు అందిపుచ్చుకున్నారు. ఆడపిల్లల ప్రధారణే అత్యాచారాలకు కారణమని ఈ రాష్ట్ర డిపార్టమెంటి బిజెపి అగ్రనేతల వరకు తప్పుడు కూతలు కూస్తున్నారు. ఆడపిల్లలు బయటకు రావడం వల్లే అత్యాచారాలనీ, సాయంత్రం ఆరు గంటల తరువాత బయటకొచ్చే ఆడపిల్లలుండరూ చెడిపోయిన వారేనన్న పల్లవిని నిర్వయ కేసు నిందితుల నుండి కాంగ్రెస్, బిజెపి తదితర నాయకులు అందుకున్నారు. సాయంత్రం 7 గంటల తరువాత మర్యాదలేని మహిళలే బయటకు వస్తూరని ఒక సుట్రీంకోర్టు న్యాయవాది మాట్లాడారు. మగ పిల్లలతో కలిసి బయటకు రావడం మరింత నేరమని పేలుతున్నారు. కుల, మతాల అంతరాలను అధిగమించి వివాహాలు చేసుకున్న యువతీయువకులను కుల పంచాయతీలు నిర్ణయించి హత్యలు చేస్తున్న నిస్సిగ్గుగా బలపరుస్తున్నారు. సిపిఎం మహిళలను అత్యాచారాలు చేస్తామని తృణమూల్ ఎంపి బహిరంగంగానే బెదిరించాడు. మస్సిం అబ్బాయిలు హిందూ

అమ్మాయిలను మతం మార్చడానికి వివాహం చేసుకుంటున్నారని, దీనికోసం ‘తొ జీహోద్’ అనే కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారని తప్పుడు ప్రచారానికి దిగారు. ఎండలో ధర్మాలు చేస్తే అందం పాడవుతుందని, నల్లగా ఉంటే పెళ్ళవదని గోవా ముఖ్యమంత్రి వాచాలతను ప్రదర్శించారు. బిజపి ప్రభుత్వాన్ని తన కనుసన్నల్లో నడిపిస్తున్న ఆర్థిక్సెవన్ మరో అడుగు ముందుకే ట్రైలు సంప్రదాయాలు పొచీంచాలని, ఇంటిషని, బిడ్డలపెంపకమే ప్రధానమైనదని, బాల్య వివాహోలు మంచివేసని ఏకంగా పార్యపుస్తకాలే తయారు చేసింది. ‘బాలికలకు మొబైల్ ఫోన్లు ఇవ్వోద్దు.. అందువల్ల అనర్థాలు జరుగుతున్నాయి’ అని రాజ్యసభ ఎంపి రాజ్యపాల్ సింగ్ చెప్పినా, ‘అన్నా అని పిలిచి కాళ్ళపట్టుకొని ఉంటే నిర్భయ పై అత్యాచారం జరిగేది కాదు’ అని జైలు పాలయినా ఆశారాంబాపు పైత్యాన్ని ప్రదర్శించినా, మహిళల నక్కత గతులు సరిగా లేకపోతే అత్యాచారాలు జరుగుతాయని ఘత్తీస్సిగాధ్ మాజీమంత్రి వాచాలత చూపినా ఇప్పన్నీ ఆర్థిక్సెవన్ ఒక వ్యాహం ప్రకారం ప్రచారం చేస్తున్న గత కాలపు భావజాలంలో భాగమే. నిర్భయపై జరిగిన అత్యాచారం వెనకున్న ఆలోచనలను వెలికితీసే ప్రయత్నం చేసిన “ఇండియాన్ డాటర్” లఘు చిత్రాన్ని బిజపి నిషేధించడం కూడా ఈ తరహ చేయి. ఇటువంటి చిత్రాలు ప్రపంచంలో భారత దేశాన్ని తక్కుపు చేస్తాయని ఒక కేంద్ర మంత్రి వాపోయారు. పోలీసులు, న్యాయమూర్తులు రాజకీయ నాయకులు కూడా ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారంటే సమాజంలో బలంగా వెళ్ళానికొని వున్న శ్రూడల్ ఆలోచనలకూ, పితృస్వామ్య ధోరణికిది నిదర్శనం. అధికారంలో ఉన్నవారే ఇటువంటి సంకుచిత ఆలోచనల్లో ఉంటే సమానత్వం సౌభాత్మ్యం దేశంలో నెలకొంటుందా? మహిళా విముక్తి సాధించబడ్డుందా? ఎన్నికల్లో మహిళల ఓట్లకోసం తీపి వాగ్దానాలా? ఆచరణలో వాళ్ళని అణచిపెట్టే ఆలోచనలా? వీటిని సహించరాదు. సాగనీయరాదు. మహిళలు ఇటువంటి నాయకమణ్ణుల్ని నిలదీయాలి.

ప్రచార - ప్రసార సాధనాలు

శాస్త్ర సాంకేతిక, సమాచార రంగాల్లో మార్పులు అణ్ణంత వేగంగా జరుగుతున్నాయి. సమాచారాన్ని వేగంగా అందిస్తున్న మీడియా మహిళల పట్ల, మహిళా సమస్యలను ఫోకన్ చేయడంలో లాభార్జనే ధ్యేయంగా వ్యవహరిస్తుంది. పితృస్వామ్య ఆధిపత్య

భావజాలం ఈ ప్రసారాలలో వ్యక్తమౌతుంది. సినిమాలలో, టివీలలో మహిళను విలాస వస్తువుగా, సెక్స్ సింబల్గా, వ్యక్తిగ్రం లేనిదిగా, చులకనగా, స్నేహపురురాలిగా, కుతంత్రాలు చేసేదిగా, స్ట్రీలకు స్ట్రీలే శత్రువులుగా చిత్రించటం పెరిగింది. విచ్చులవిడి శృంగారం, అసభ్యత కథా వస్తువులుగా మారాయి. విలాసవస్తువు వాడే పురుషులకు స్త్రీలు దాసోహం అన్నట్లు చిత్రికరిస్తున్నారు. ఇంటర్వెనెట్లో అడ్డు, అదుపూ లేని అశీల వీడియోలతో యువతరాన్ని చెడుమార్గం పట్టిస్తున్నది. సైబర్ నేరాలు పెరిగాయి. మహిళలను, బాలికలను భయపెట్టి, ప్రలోభపెట్టి వీడియోలు తీసి ఇంటర్వెనెట్లో పెడతామని బెదిరించి లొంగతీసుకుంటున్నారు. గ్యాంగ్‌రేప్ చేయడమే కాక వాటిని ఇంటర్వెనెట్లో పెట్టటం ఇటీవల పెరిగిన వైపరీత్యం. వినిమయదారీ, టూరిజం సంస్కృతి మహిళలకు తీవ్ర నష్టదాయకంగా మారింది. ప్రజాస్వామ్యవాదుల విధానాల్ని మార్చాలి. ప్రచార - ప్రసార మీడియా మహిళ పట్ల సదభిషాయ ధోరణితో సమాజాభివృద్ధికి తోడ్పడాలి. విక్రత చర్యల్ని అరికట్టేలా వ్యవహరించాలి.

బూజుపట్టిన గత కాలపు భావజాలాన్ని తిరస్కరించి అభ్యర్థయాన్ని ప్రభోదించే చిత్రాలు, సీరియల్స్‌ను ప్రోత్సహించాలి. స్ట్రీల విలువలను దిగజార్నే చిత్రికరణలను నిరోధించాలి. స్ట్రీలు శారీరకంగా దాడులను ఎదుర్కొనే విధంగా శారీరక దారుఫ్యాన్ని పెంచుకునే విధంగా శిక్షణ ఉండాలి. ఆత్మ గౌరవాన్ని ప్రోత్సహించే చర్చలు, వ్యాఖ్యలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు మీడియా ద్వారా ప్రసారం చేయాలి. సామాజికంగా స్ట్రీ, పురుష సమానత్వాన్ని సాధించే వైపుగా సమాచార రంగంలో సంపూర్ణ మార్పు రావాలి.

చట్ట సభల్లో రిజర్వేషన్లు

చట్ట సభల్లో 33శాతం మహిళలకు కేటాయించాలని 1996లో పార్లమెంటులో ప్రవేశపెట్టిన మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లు ఇంతవరకూ ఆమోదించబడలేదు. స్థానిక సంస్థల్లో పది లక్షల మందికి పైగా మహిళలు ఎన్నికై అనేకమంది స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడం పెరిగింది. అతి పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశం అని చెప్పుకుంటున్న భారతదేశంలో లోకసభలో మహిళా సభ్యులు 66 మంది మాత్రమే ఉన్నారు. పొరుగు దేశాలైన పాకిస్తాన్, ఆఫ్సినిస్తాన్, నేపాల్ కంటే కూడా మనం వెనకబడి ఉన్నాము. నేపాల్లో 33శాతం, ఆఫ్సినిస్తాన్లో

30 శాతం, పాకిస్తాన్‌లో 17 శాతం మహిళలకు రిజర్వ్ చేయబడ్డాయి. దక్కిణాప్రికా దేశాల్లో 40 శాతం వరకూ మహిళలు చట్టసభల్లో ఉన్నారు.

మార్కిస్టు పార్టీ, వామపక్షాలు మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లును పూర్తిగా బలపర్చాయి. అర్ఎస్‌ఎస్, ఆర్జెడి, జెడి, ఎస్‌పి నేతలు బిల్లును తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. బూర్జువా, భూస్వామ్య పార్టీలు మహిళా రిజర్వేషన్‌లకు అనుకూలమని చెబుతునే రిజర్వేషన్‌కు మొండిచేయి చూపుతున్నారు. రిజర్వేషన్ రాజకీయ అధికారం కోసం మాత్రమే కాదు. సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక రంగాల్లో సమానత్వాన్ని సాధించేందుకు రాజకీయ రంగంలో సైతం ప్రీలు తమ వాటాను పొందడం అవసరమని సిపిఎం భావిస్తుంది. అభ్యుదయ భావజాలం కారణంగానే రిజర్వేషన్ అంశం అజెండా మీదకు వచ్చింది. కానీ పిత్తుస్వామ్య ధోరణుల వలన ప్రీలకు రిజర్వేషన్ కల్పించడానికి రాజకీయ నాయకులు, మత సంస్థలు, మిత్తవాదులు సిద్ధంగా లేరు. ప్రజాస్వామ్యం బలపడటానికి సగ భాగం ఉన్న మహిళలకు రిజర్వేషన్ తప్పనిసరి. దానికి సమైక్య ఉద్యమం సాగాలి.

విధానాల మార్పే మహిళా సాధికారతతకు మార్గం

దేశ స్వాతంత్ర్యానంతరం మహిళలపట్ల ఆలోచనల్లోనూ, ఆచరణల్లోనూ కొంతమార్పు వున్నది. అంతకుముందు పురుషులు మాత్రమే వుండే కొన్ని రంగాల్లోకి మహిళలు కూడా ప్రవేశించారు. సామర్థ్యం కూడా రుజువైంది. కానీ 6ఇసంవత్సరాల స్వాతంత్ర్యం తరువాత కూడా మన సమాజంలో వేళ్ళానుకొని వున్న పిత్తుస్వామ్య వ్యవస్థ విచ్చిన్నం కాకపోవడంతో మహిళలపట్ల వివక్ష కొనసాగుతోంది. భూస్వామ్య ఆర్థిక వ్యవస్థను బద్దలుకొట్టలేక పోవడంతో మహిళలపట్ల వివక్ష కొనసాగుతోంది. అదే అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో భూస్వామ్య వ్యవస్థ బద్దలు కావడంతో మహిళలపట్ల వివక్ష - (పిత్తుస్వామ్య భావజాలం) పట్టు బద్దలైంది. మనదేశంలో ఒకవైపు పిత్తుస్వామ్య సాంప్రదాయాలు, మరోవైపు సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలు మహిళలపట్ల తీవ్రమైన వివక్ష కొనసాగడానికి కారణాలుగా వున్నాయి.

1990-91 తరువాత సమాజంలో తేలిగ్గా డబ్బు సంపాదించే సరళీకరణ ఆర్థిక వ్యవస్థతో మహిళలపై దాడులు, అత్యాచారాలు ఎక్కువయ్యాయి. పాత సమాజంలోని వివక్షతో కూడిన భావజాలం కొనసాగుతూ రావడమేగాక, సరళీకరణ వ్యవస్థలో వచ్చిన సట్టా వ్యాపారం (స్నేక్యులేబీవ్ బిజినెస్) దీనికి కారణం. స్వాతంత్ర్యానంతరం మహిళా సమానత్వంకై వచ్చిన కొన్ని సానుకూల అంశాలను కూడా ఇది దెబ్బతిస్తోంది.

ప్రభుత్వ రంగాన్ని నిర్విర్యంచేయడం, వస్తువు ఉత్సత్తి రంగాన్ని తగ్గించడం, పెట్టుబడి బాగా పోగుపడటంతో, సామాజికంగా మహిళలకు ఇంతకుముందు లభించిన సాధికారత కూడా ఈ కాలంలో కుదించబడింది. సంఘటిత రంగంలో బహుళజాతి కంపెనీల ఆధిపత్యం పెరగడం, ఎక్కువమంది కార్యికులు అసంఘటితరంగంలో వుండడం మార్టెట్ ఆధిపత్యానికి అవకాశం కలిగింది. దీనితో మహిళాభ్యుదయానికి ప్రమాదం ఏర్పడింది.

మహిళా విముక్తి అనే బృహత్ కార్యాన్ని సాధించాలంటే రాజకీయ ఆర్థిక వ్యవస్థలోని స్నేక్యులేటివ్ బిజినెస్ లక్ష్ణాలతో కూడిన వ్యవస్థ మూలాలమీద పోరాధాలి. మహిళా విముక్తి మొత్తం ప్రజల విముక్తితో ముడిపడిన సమస్యే అయినా దీనికి ప్రత్యేక క్రూషి అవసరం. మహిళా సమానత్వం కోసం జిర్గే పోరాటాలు ఇతర పోరాటాలతో మేళవించాలి. సమాజంలో పిత్రస్వామిక భావజాలం ఒకవైపు, శ్రమతో నిమిత్తం లేకుండా సంపాదించాలనే స్నేక్యులేటివ్ ఆర్థిక విధానాలు మరోవైపు మహిళా పురోగమనానికి ఆటంకంగా వున్నాయి. విశాల వేదికలు ఏర్పర్చి విస్తృత స్థాయిలో పీటికి వ్యతిరేకంగా పోరాటాలు సాగాలని సిపియం విజ్ఞాపించేస్తున్నది.

ట్రీల సమస్యలు ట్రీలవి మాత్రమే కావు. మొత్తం సమాజానికి చెందినవి. భారత రాజ్యాంగం హామీ ఇచ్చిన విలువల సాధన కోసం ట్రీలు అన్ని రకాల అసమానతలను అధిగమించగలగాలి. అసమానతకు మూలంగా ఉన్న పూర్వాడ్ విలువలు, శ్రమను గౌరవించని నయా ఉదారవాద ఆర్థిక ధోరణలు ట్రీల సమస్యను సంకీర్ణంగా మార్చాయి. ఆయా రంగాల్లో ట్రీలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల పరిష్కారం కోసం పోరాటం ద్వారా మాత్రమే సమానత వైపు, సాధికారత వైపు అడుగులు వేయగలం. మన ముందుతరం మహానీయులు మాటల్లో చెప్పాలంటే ...

- ఆధునిక ట్రీ చరిత్రను తిరగరాస్తుంది - గురజాడ
- ట్రీలు పురుషుల కంటే ఉన్నతులు - జ్యోతిభావులే
- మగవాళ్ళ మాదిరిగానే ఆడవాళ్ళ శారీరక ధారుడ్యాన్ని పెంచుకోవాలి.

లైంగికోన్యాది ఎవరైనా వాళ్ళకి హని తలపెట్టే ప్రయత్నం చేసినపుడు వాళ్ళని వాళ్ళ రక్షించుకోగల సామర్థ్యాన్ని సంపాదించుకోవాలి. సైన్యంలో చేరి శత్రువుతో పోరాడేదుకు కావల్సినంత శిక్షణ పొందాలి వాళ్ళ - పెరియార్.

నేటి సమాజంలో మహిళలు సమానత్వం, భద్రత, సాధికారతకోసం ప్రజాతంత్ర శక్తులతో కలిసి ఉద్యమించాలని సిపిఎం విజ్ఞాపి చేస్తున్నది.

స్త్రీల సమస్యలు స్త్రీలవి మాత్రమే కావు. మొత్తం సమాజానికి చెందినవి. భారత రాజ్యంగం హామీ ఇచ్చిన విలువల సాధన కోసం స్త్రీలు అన్ని రకాల అసమానతలను అధిగమించగలగాలి. అసమానతకు మూలంగా ఉన్న పూర్వుడల్ విలువలు, శ్రమను గౌరవించని నయా ఉదారవాద ఆర్థిక ధోరణలు స్త్రీల సమస్యను సంక్లిష్టంగా మార్చాయి. ఆయా రంగాల్లో స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల పరిష్కారం కోసం పోరాడటం ద్వారా మాత్రమే సమానత వైపు, సాధికారత వైపు అడుగులు వేయగలం.

భారత రాజ్యంగం ప్రజలందరికీ చట్టం ముందు సమాన అవకాశాలు కల్పించింది. కానీ సమానమైన సోదరభావంతో మెలిగే ఏర్పాటుకు రాజ్యంగం ఉద్దేశించబడింది. కానీ కులవ్యవస్థ అనే అసమానతాన్ని పునాదిగా కలిగి ఉంది.

“ అసమానమైన సామాజిక, ఆర్థిక నిర్మాణం మీద రాజ్యంగ పరిధిలోని సమానతాన్ని అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతుంది. ఈ ప్రజాస్వామ్య నిర్మాణం కొనసాగాలంటే ఈ ప్రజా జీవనంలోని అన్నిరంగాల్లో సమానత్వం, సౌభ్రాత్యత్వం నిర్మించబడాలి”

- డా॥ బి.ఆర్ అంబేడ్కర్

వెల రూ. 3/-